

ศีลกับปัญญา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๓๐๕. เรื่อง “การถือศีลต้องใช้ปัญญา ควรพิจารณาอย่างไร”

ถาม : “การถือศีลต้องใช้ปัญญา”

นมัสการหลวงพ่อกับครับ ผมเคยฟังในเทศน์หลวงพ่อกับมีความว่า “การถือศีลต้องใช้ปัญญา ไม่เช่นนั้นจะดำเนินชีวิตบนโลกได้ลำบากมาก” เพราะผมเห็นว่าศีลเป็นบาทฐานของการภาวนา ถ้าไม่มีศีล หรือศีลไม่สะอาดก็ภาวนาไม่ขึ้น แต่การดำรงชีพในเพศฆราวาสต้องทำมาหากิน ยากที่จะถือศีล ๕ ให้บริสุทธิ์ ทั้งๆ ที่มีความตั้งใจถือศีล ๕

๑. ขอให้หลวงพ่อกับอธิบายหลักการและแนวทางปฏิบัติ การถือศีลต้องใช้ปัญญาให้ชัดเจนขึ้นอีกด้วยครับ และในยุคโลกาภิวัตน์ ปัจจุบันรูปแบบสิ่งต่างๆ ในการเชื่อมโยงกันที่ดูเสมือนไร้ขอบเขต ซึ่งทำให้เราอาจมีส่วนผิดศีลโดยไม่รู้ตัว ผมขออนุญาตยกตัวอย่างเป็นคำถามคือ..

๒. ถือศีลต้องไม่ทำงานในบริษัทหรือโรงงานที่ผิดศีลด้วยใช่ไหม อย่างเช่นธุรกิจที่มีการฆ่าสัตว์และแปรรูป ธุรกิจเครื่องดื่มเหล้าเบียร์เพราะถือว่ามีส่วนในการทำผิดศีล หรือแม้แต่ในแผนกไอทีเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์บัญชี ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฆ่าสัตว์หรือผลิตเหล้าแต่อย่างไร เพียงเทียบเคียงกรณี ขนาดแค่ให้คนยืมเงินเพราะสงสาร แต่เขาเอาไปเป็นทุนทำแท้ง เราจะต้องมีบาปด้วยเลย ทั้งที่ไม่รู้เรื่องด้วย เหล่านี้ความจริงเป็นอย่างไรรึครับ

๓. ถือศีลต้องไม่ซื้อหุ้นของบริษัทที่ผิดศีลด้วยไหม อย่างไรครับ

หลวงพ่อกับ : นี่มันเป็นปัญหาโลกแตก.. ปัญญาโลกแตก เห็นไหม ตั้งแต่ข้อ ๑

ถาม : ๑. ขอให้หลวงพ่อบริยายหลักการและแนวทางปฏิบัติ การถือศีลที่ต้องใช้ ปัญญาให้ชัดเจนขึ้นอีกด้วยครับ และในยุคโลกาภิวัตน์ ปัจจุบันรูปแบบสิ่งต่างๆ และการ เชื่อมโยงกันที่ดูเสมือนไร้ขอบเขต ซึ่งทำให้เราอาจมีส่วนผิดพลาดด้วย

หลวงพ่ : อันนี้ะมันระดับทาน ศีล ภาวนา ! เรื่องของท่านคือการเสียดละ เห็น ไหม การเสียดละ แต่เรื่องของศีลนี้ เรื่องของศีลมันก็เหมือนธรรมและวินัย ธรรมคือ รัฐศาสตร์ วินัยคือนิติศาสตร์

ธรรมและวินัย ! พระพุทธเจ้าบอกธรรมและวินัย.. ธรรมคือสังฆธรรมความเป็น จริง ศีลคือข้อบังคับ.. ฉะนั้นสิ่งที่ว่าถือศีลต้องใช้ปัญญา คำว่าใช้ปัญญานี้บางคนถือศีล โดยเริ่มต้นนี้ะมันจะมีความทุกข์มาก ทำอะไรก็ผิด ทำอะไรก็ผิด เพราะเราถือว่าเราต้อง ถือศีล แล้วถือศีลมันก็เหมือนกับเป็นกรอบที่ดำรงชีวิตเลย กรอบที่เราขยับไม่ได้เลย

สิ่งที่เราขยับไม่ได้ ศีลนี้ะ พูดถึงศีลมันเป็นอย่างนั้นจริงๆ นี่วินัยก็คือวินัย กฎหมายก็คือกฎหมาย ไม่ยกเว้นใครทั้งสิ้น กฎหมายไม่มีการยกเว้นใครนะ ผิดก็คือผิด ถูกก็คือถูก มันเป็นสัจจะ มันเป็นความจริงอยู่แล้ว ฉะนั้นศีล ๕ ก็คือศีล ๕

ทีนี้พ่อกฎหมายไม่ยกเว้นบังคับใคร แต่เวลาที่มันเป็นธรรมขึ้นมาละ นี่สิ่งที่ เป็นธรรมเพราะเราถือโดยที่ว่ามันเป็นความเห็นของเราไง พ่เป็นความเห็นของเรา เห็น ไหม นี่สิ่งนั้นมีชีวิตกินไม่ได้ อะไรไม่ได้.. นี่มันมีคนมาพูดเป็นมุขตลกเยอะมาก บางคน ถือศีลนะก็ว่าตัวเองถือศีลไม่เคยกินสัตว์ที่มีชีวิตเลย เวลาไปตลาดพอเขาเห็นคนๆ นี้มา เช่นปลาที่เขาขาย ๕ บาท ๕ บาทใช้ใหม่ แต่คนนี้มาเขาทูปให้ตายก่อนเลยเขาขาย ๑๐ บาท คนนี้อยากกินก็ต้องซื้อเขา แล้วพอเห็นเขามาทำอย่างนั้น

นี่เงเราไปบอกเขาว่าเราถือศีลทำไมละ เราไปบอกเขาว่าเราถือศีลทำไม เรา สามารถเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นได้ เราจะกินอะไร แบบว่าเราไปซื้อของนี้เราบริหารได้ไง เรา ไม่จำเป็นว่าจะต้องเอาสิ่งนี้ แล้วต้องได้สิ่งนี้ แล้วต้องเป็นสิ่งที่ว่าไม่ผิดพลาดด้วย ฉะนั้นพอ ไม่ผิดพลาดนี้เราบริหารได้ เราเปลี่ยนแปลงได้

ฉะนั้นการถือศีลต้องใช้ปัญญานี้มันมีปัญญาของมันนะ.. เรายกตัวอย่างนะ อันนี้ ยกตัวอย่างนี้ไม่ใช่เป็นการชี้โพรงให้กระรอก ไม่ใช่ทำให้คนมีแต่ความ แบบว่าตะแบง หรือล้อผล มันมีอยู่ในสุดตันตปิฎก สามิเป็นนายพรานป่า ภรรยาเป็นภรรยานายพราน

ป่า นายพรานป่าออกล่าสัตว์ ออกล่าสัตว์ทุกวันเลย พอออกล่าสัตว์ขึ้นมา ภรรยาใช้ใหม่ก็ต้องเตรียมอาหาร เตรียมธนู เตรียมทุกอย่างให้พร้อมเลย แต่ขณะที่ทำนี้ไม่เคยเห็นด้วยเลย ไม่เห็นด้วยๆ แต่เพราะการดำรงชีพใจ ดำรงชีพของเขา

สามีออกไปล่าสัตว์ พอล่าสัตว์ใช้ใหม่ ไปยิงสัตว์มันก็ฆ่าทั้งนั้นแหละ แล้วลิ่งนั้นก็เอามาเป็นอาหารด้วย แล้วเอามาขายด้วย แต่ภรรยาไม่เห็นว่าทำอะไรเลย เจตนาบอกไม่เห็นด้วยๆ สามี ภรรยาคุณี่เวลาตายไปนะ นี้อามีตคนรกอเวจี ภรรยาเป็นพระโศดาบัน.. อยู่ในพระไตรปิฎก ภรรยาเป็นพระโศดาบันนะ

ทีนี้พอเวลาพระนี่คำว่าถือศีลๆ คำว่าศีลนี้ใช้ ! มันมีองค์ประกอบไป ถ้าไม่อย่างนั้นปั๊บบันเหมือนกับว่าเรานี้ล้อจล ตะแบงหาทางออก.. นี้อศีลทะเล ศีลค่าง ศีลพร้อย ศีลขาด ! ศีลค่าง ศีลพร้อย ศีลทะเล ศีลขาด.. หลวงตาจะพูดบ่ยศีลค่างศีลพร้อยเห็นไหม มันค่างพร้อย มันไม่ถึงกับขาด แต่มันค่างพร้อย มันเศร้าหมอง ถ้าเราทำผิดมันเศร้าหมองแน่นอน

นี่คำว่าเศร้าหมอง แล้วมันค่างพร้อย มันทะเล ถ้าครบองค์ประกอบขาด ! ศีลขาด.. ทีนี้พอศีลขาด เราจะบอกว่าจะมันต้องมีปัญญา คำว่ามีปัญญานี้อย่างเช่นเราร่างกายปกติเราไปที่ไหนเราก็สะดวกใช้ใหม่ อย่างเช่นเรานี้เราเป็นคนพิการ ถ้าเราเป็นคนพิการเราจะไม่สามารถดำรงชีวิตแบบคนปกติได้ ในปัจจุบันเขาเรียกร่องสิทธิของคนพิการ เห็นไหมในทางเท้า ในรถไฟฟ้าต้องมีที่ขึ้นที่ลงของคนพิการ นี่เขาเรียกร่องสิทธิของคนพิการ อย่างเช่นเราพิการส่วนใดส่วนหนึ่ง เราจะทำปกติแบบคนปกติไม่ได้

ฉะนั้นถ้าเกิดเราพิการขึ้นมาละ เราจะประกอบให้ถูกต้องตามแบบคนปกติ ตามศีลที่พระพุทธเจ้าบัญญัติได้ใหม่ มันก็ทำไม่ได้ พอทำไม่ได้ก็แสดงว่าเรานี้หมดสิทธิสิเราไม่มีโอกาสปฏิบัติใช้ใหม่ เราก็มีโอกาสไป

เราจะพิการมากหรือพิการน้อยก็แล้วแต่ สิ่งที่พิการคือส่วนที่พิการ แต่หัวใจไม่มีพิการ ! หัวใจไม่พิการ การปฏิบัติเราไม่เคยพิการ !

ฉะนั้นถ้ามันพิการใช้ใหม่ พิจารณาสິงนี้ก็มีคนร้องทุกข์มาก พอบอกว่าเป็นคนพิการใช้ใหม่ แล้วคนพิการโดยกำเนิดก็มี คนพิการโดยอุบัติเหตุก็มี แล้วคนพิการโดย

กำเนิดนี้กรรมอะไร แล้วคนมาพิการโดยอุบัติเหตุนี้กรรมอะไร นี่เขาบอกว่าเพราะพุทธศาสนาให้เชื่อเรื่องกรรม แล้วพอเชื่อเรื่องกรรม พอทำสิ่งใดก็บอกว่าเป็นกรรมๆ

บางคนไม่ยอมรับนะ เรามีกรรมอะไร เกิดมานี้เป็นกรรมอะไร แล้วบอกว่าเป็นกรรมๆ แสดงว่าเพราะคำว่าเป็นกรรมนี้เขาตีความว่ามีกรรมคือทำความผิดพลาดมา คือทำความไม่ดีมา พอทำความไม่ดีมา ถ้าเราพิการแสดงว่าชาติที่แล้วเราทำไม่ดีหมดเลยหรือ เราเป็นคนเลวขนาดนั้นเลยหรือ

ทีนี้คำว่าพิการ เวลากรรมมันให้ผลนะ เวลาให้ผลนะคุณพิการตั้งแต่กำเนิดหรือเราพิการเพราะมาประสบอุบัติเหตุ แต่ขณะพิการแล้วนี้พิการมันก็ส่วนร่างกายใช้ใหม่ แต่สิ่งที่เป็นหัวใจนี้มันมีโอกาสอยู่ ฉะนั้นที่คำว่าต้องใช้ปัญญาที่คือว่าไม่ให้เถรตรงเกินไป ไม่ให้ขวางโลกใจ ! ถือศีลไม่ใช่ว่าถือศีลแล้วก็ขวางโลก ขึ้นป้ายเขียนไว้ สักที่หน้าผากเลย “กระผมถือศีลนะ ! อู้ฮู.. ทำอะไรต้องทำให้ถูกต้องนะ”

มันไม่ใช่อย่างนั้น ! เราถือศีลก็ถือศีลไว้ในใจใช้ใหม่ เราใช้ปัญญาเราตี เราใช้ปัญญาเราว่าเหตุการณ์อย่างนี้ กรณีอย่างนี้เราจะทำให้มันดีที่สุดอย่างไร ให้มันผิคน้อยที่สุดเป็นอย่างไร ถ้ามันทำได้มันก็ผ่านไปได้ เพราะว่าเวลาพระเรา เห็นไหม องค์ประกอบของศีล เพราะถ้าคำว่าศีลขาด เวลาเราเห็นพระนี่ทุกคนบอกว่าพระองค์นี้ผิคนี่ศีล พระองค์นี้ทำผิคนั้น.. องค์ประกอบมันครบไหม แล้วถ้าเขามีเหตุผลของเขา เพราะว่าในวินัยนั้นะ ในวินัยของพระมันก็เหมือนกฎหมาย มันมีอาบัติ-อนาบัติ

อาบัติหมายถึงว่าผิคนั้นอาบัติ อนาบัติคือไม่เป็นอาบัติ.. มันไปล่วงอย่างเช่นเราทอดกฐินนี้ ทอดกฐินนะ โดยปกติพระนี่นะเข้าขึ้นมาผ้า ๓ ผืน อรุณขึ้นนี่ต้องผ้า ๓ ผืน อยู่ในหัตถบาตร อยู่ใกล้ตัวถึงศอกหนึ่ง แต่พอได้กฐินจำพรรษา ๓ เดือนนะ อานิสงส์ของมันคือไม่เป็นอาบัติในเวลา ๑ เดือน ถ้าใครได้รับกฐินด้วย เราจะทิ้งจากผ้าผืนใดผืนหนึ่งได้ถึง ๔ เดือน นี่ไงแล้วเรารู้ไหมว่าคนๆ นั้นเขามีสิทธิ.. นี้ตามกฎหมายนะตามวินัยนะ แต่พระปฏิบัติเรานี้ไม่เอา คือว่าก็ถือ ๓ ผืนตลอดเวลา

ฉะนั้นวินัยบังคับนะบังคับว่า ภิกษุห้ามฉันเนื้อดิบ ภิกษุห้ามฉันเลือดสดๆ ภิกษุห้ามฉัน ! เว้นไว้แต่สี่เข้า วิกลจริต.. สมมุติว่าเราเป็นพระ เราปฏิบัติเราวิกลจริต พอวิกลจริตแล้วเราควบคุมตัวไม่ได้ เราทำสิ่งใดไปนี่ผิคนี่ศีลใหม่.. ไม่ผิคนี่ ! แต่ถ้าวันไหนเรา

ระลึกตัวได้ เรากลับมาพื้นเป็นปกติห้ามทำเด็ดขาด ถ้าทำแล้วผิดทันทีเลย แต่ขณะ
 วิกลจริตนี้ ภิกษุแสดงธรรมต่อผู้ที่ไม่เป็นไข้.. การยืนกับการนั่งนี่เป็นการเคารพกันใน
 สมัยพุทธกาล

ภิกษุยืนอยู่ บุคคลที่ไม่เป็นไข่นั่งอยู่ ภิกษุแสดงธรรมเป็นอาบัติทุกกฏ.. ถ้าอย่าง
 โยมนี้ ถ้าโยมไม่พร้อม คุณกริยาที่ว่าไม่เคารพแล้วภิกษุแสดงธรรมไป ภิกษุเป็นอาบัติทันที
 เลย แต่ ! แต่ภิกษุแสดงกับคฤหัสถ์ที่เป็นไข้ อย่างถ้าโยมไม่สบาย โยมไม่สบายแล้ว
 ควบคุมตัวเองไม่ได้ ภิกษุแสดงธรรมได้ไม่เป็นอาบัติ ไม่เป็นอาบัติ.. แต่ถ้าเป็นปกติเป็น
 อาบัติ !

นี่มันมีข้อยกเว้นของเขายู่ถ้าในวินัยนะ นี่พูดถึงในวินัย ๒๒๗ นะ ๒๑,๐๐๐
 ด้วย แต่นี่ศีล ๕ ย้อนกลับมาที่ศีล ๕ ถ้าย้อนกลับมาที่ศีล ๕ นี่เพราะอะไรรู้ไหม เพราะ
 จิตใจเรามันเป็นวิทยาศาสตร์ เห็นไหม เราเคยพูดไว้บ่อยมาก ว่าเวลาแสดงธรรม ครูบา
 อาจารย์ก็แสดงเป็นวิทยาศาสตร์นี่แหละ แต่วิทยาศาสตร์แก้กิเลสไม่ได้ วิทยาศาสตร์นี้
 เป็นสูตร เป็นสูตรเป็นทฤษฎีที่สำเร็จแล้ว แต่ธรรมะนี่มันละเอียดอ่อนกว่าวิทยาศาสตร์
 เห็นไหม มันเล่ห์เหลี่ยม มันหลบหลีกได้

ฉะนั้นถ้าปัญญานี้ เวลาเราใช้ปัญญาพิจารณาของเราไป มันจะตามความรู้สึก
 ความนึกคิดไปตลอด ตามไปถึงที่สุดนะ มันจะลงใต้ดิน มันจะมุดไปในจิตใต้สำนึก มัน
 จะมุดไปไหน ปัญญามันจะตามเขาไปตลอดเลย ตามเข้าไปถึงก้นบึ้งของมันเลย แต่ถ้า
 เป็นวิทยาศาสตร์นะเราคิดจบที่หนึ่งก็จบแล้วนะ เห็นไหม ที่เขาคิดนี้ว่ามันใช้ปัญญาแล้ว
 มันปล่อยางหมดเลย เป็นอะไร เป็นภวานาฆ่าเป็นภวานาใหม่ นี่มันปล่อยางแล้ว
 พิจารณา

เพราะเราคิดแบบวิทยาศาสตร์ใช้ใหม่ วิทยาศาสตร์นี้พวกโยม เห็นไหม ล้างถ้วย
 ล้างจานเสร็จแล้ว นี่เสร็จจริง เสร็จแล้ว เสร็จแล้วแล้วได้อะไรขึ้นมาละ ได้อะไรก็เสร็จ
 งานแล้วไง พรงนี้ต้องล้างใหม่เพราะพรงนี้ต้องใช้อีกแล้ว.. ความคิดที่เกิดขึ้นมานี้มันเป็น
 วิทยาศาสตร์ ฉะนั้นเวลาเราถือศีลนี้เราคิดแบบวิทยาศาสตร์ คิดแบบโลก คิดแบบ
 วิทยาศาสตร์แต่มันไม่ได้คิด อย่างที่เราพูดเมื่อกี้ ที่ว่าอย่างเช่นเราเนี่ยเราพิจารณาการ
 น้อยเห็นไหม

จิตใจของคนมันไม่เหมือนกันใจ จิตใจของคนนะ ถ้าคนมันละเอียดใจใหม่มันก็บอกอย่างนี้ผิดๆ มันจะเอาตามข้อเท็จจริงเลย แต่ถ้ามันเป็นอย่างของคนมีความจำเป็น อย่างเช่นธุรกิจที่เขาถามขึ้นมา ถ้าเราเกิดในตระกูลนั้นล่ะ เราเกิดมานะ.. มันมีคนมาถามมาก คนมาถามว่าเขาเกิดมาในตระกูลทำประมง ในบ้านของเขา ในตระกูลของเขามีเรือประมงเยอะมาก แล้วเขาเป็นลูกหลานที่ต้องรับมรดกตกทอดทำการประมง แต่เขาไม่ยอมทำเขาจะมาปรึกษา

นี่หลายคนมากนะ เรารับการปรึกษาอย่างนี้ ๓-๔ คน ที่ว่าครอบครัวเขามีเรือเดินทะเล บางครอบครัวมี ๒ ลำ ๔ ลำ แล้วแบบว่าเขาเป็นลูก เขาต้องรับผิดชอบต่อจากพ่อแม่ของเขา แล้วจะให้ผมทำอย่างไร ผู้หญิงก็แล้วจะให้หนูทำอะไร หนูไม่อยากได้ หนูไม่ต้องการ หนูต้องการทำอาชีพของหนูเอง คือเขาออกมาทำงานนอกบ้าน แต่สุดท้ายแล้วที่บ้านเขาก็ต้องคิดอย่างนั้น เราจะบอกว่าถ้าเราเป็นคนอย่างนั้นเราจะทำอย่างไร เห็นไหม เรายกถึงว่าถ้าเราพิจารณาเราจะทำอย่างไร

นี่การถือศีล ถ้าเราถือโดยเคร่งครัด เราถือโดยอย่างนั้นแล้วนี่มันก็ต้องมีอุปาย คำว่าอุปายเหมือนกับว่าพระกัศสปะ เห็นไหม พระกัศสปะเป็นลูกชายคนเดียว เป็นเศรษฐีพ่อแม่อยากให้มีครอบครัวมาก แต่ตัวเองก็อยากบวชมาก ที่นี้ด้วยความว่ากัศสปะก็รับปากพ่อแม่ว่าจะบวช แต่พยายามจะหา พ่อแม่ก็ไปหาครูให้ไปหาผู้หญิงให้ พอหาผู้หญิงนี้พอดีมันมีบุญสร้างมาเหมือนกัน ผู้หญิงก็มีความคิดเหมือนกับพระกัศสปะ ก็เลยสัญญากันว่าเราจะแต่งงานกัน แต่งงานกันในนาม แต่เราจะอยู่กันแบบพรหมจรรย์ แล้วตั้งสัจจะไว้ เวลาอยู่ด้วยกันนะเอาดอกไม้ตั้งไว้บนที่หัวนอน ดอกไม้จะสดอยู่ตลอดเวลาเลย

นี่ก็อุปฐากพ่อแม่ทั้ง ๒ ฝ่าย จนพ่อแม่ทั้ง ๒ ฝ่ายเสียชีวิตหมดแล้ว ก็ตกลงกันว่าทรัพย์สมบัติเอามาแจกเขาหมดเลย เอามาสละทานหมดเลยแล้วออกบวช สามปีไปทางหนึ่ง ภรรยาไปทางหนึ่ง แล้วสำเร็จเป็นพระอรหันต์ทั้งคู่เลย.. นี่เห็นไหม เขาจัดการของเขา แล้วเราจะมีคามเข้มแข็งอย่างนั้นไหม

นี่พูดถึงความเห็นนะ ขอบเขตของการถือศีล วันนี้เขาบอกว่าให้หลวงพ่อนำให้อธิบายว่าจะทำอย่างไร อธิบายไปแล้วก็เลยจับประเด็นไม่ได้เลยว่าไม่รู้จะทำอย่างไร อธิบายไปแล้วไม่รู้จะทำอย่างไรเลย

เราจะบอกว่าบุคคลคนๆ หนึ่ง ในครอบครัวหนึ่ง.. หรือในครอบครัวหนึ่ง บุคคลใดก็แล้วแต่ ทุกๆ ที่บุคคลหลายคนนั้น มันก็จะมี แบบว่ามีปัญหาไม่เหมือนกัน ปัญหาที่บุคคลจะเผชิญนี้มันไม่เหมือนกัน บางคนมันมีข้อบิบบิ้นมากกว่า บางคนมันก็แบบว่ามีทางออกได้ ฉะนั้นมันอยู่ที่กรรม เห็นไหม กรรมที่มันจะแสวงหามาอย่างไร แล้วเราจะทำอย่างไร เราพิจารณาของเรา

คำว่าพิจารณานะ ในปัจจุบันนี้ ในปัจจุบันถ้าเราทำอยู่นี้มันผิด เพราะเราอยู่ในวงจรที่มันผิดพลาด เราจะทำอย่างไรเราถึงจะออกจากวงจรนี้ไป เราจะทำอย่างไรให้วงจรนี้ไม่กระทบกระเทือนเพราะเรา เราจะออกไปจากวงจรนี้ ให้วงจรนี้เขาอยู่ของเขาอีก เขาอยู่ของเขาอีกได้ แล้วเราจะสละตัวเราออกจากวงจรนี้ไปอย่างไร.. นี่ถ้าคิดเป็นนะ

เราถือศีล นี่เราจะถือศีลแต่เราอยู่ในโลก ถ้าเรายังมีกรรมอยู่ เราจะต้องทำเหตุการณ์ อย่างเช่นนะ เตี่ยจะซื้อต่อไป.. นี้อย่างเช่นเรามีปัญหาขึ้นมาต่างๆ เราจะทำอย่างไร

ทีนี้ซื้อต่อไป ข้อ ๒. เห็นไหม

ถาม : ๒. ถือศีลต้องไม่ทำงานในบริษัท และโรงงานที่ทำผลิตด้วยใช้ไหมครับ อย่างเช่นธุรกิจที่มีการฆ่าสัตว์และแปรรูป ธุรกิจเครื่องดื่มเหล้าเบียร์ เพราะถือว่ามีส่วนร่วมในการทำผิดนั้น ใหม่ๆ ที่แผนกบัญชีก็เกี่ยวข้องในการฆ่าสัตว์ ผลิตเหล้า.. แต่อย่างไรเทียบเคียงใดๆ ขนาดไหน ขนาดแค่ให้คนยืมเงินเพราะสงสาร แต่เขาเอาไปเป็นทุนทำแท้ง เราก็ต้องมีบาปด้วย

หลวงพ่ : ใช้อย่างนี้เราจะบอกว่าไม่มีบาปเราก็อามี ใช้อย่างนี้ทำไมเราให้เขาละทำไมเราให้เขา เราให้เขาเพราะว่ามันมีบุญคุณกันใช้ไหม มันให้เขาเพราะความสงสาร.. สงสารนี้สงสารตอนน้ำท่วมคนจมน้ำนี่น่าสงสารกว่าอีก ฉะนั้นคำว่าสงสารต่างๆ นี้ก็ว่ากันไป อย่างเช่นที่ว่ามี เห็นไหม ถ้าเราทำงาน ทำผลิตในโรงงานที่เขาแปรรูปสัตว์ ทำเบียร์ เหล้า แม้แต่แผนกบัญชี

เราจะบอกว่าแผนกบัญชีกับผู้ผลิต หรือการกระทำนี้ผลมันเท่ากันไหม ผลมันก็ไม่เท่ากัน ผลมันไม่เท่ากัน.. นี้เวลาไปทำ เวลาเราไปทำงานนี้ เพราะพระพุทธเจ้าพูดไว้

อย่างนี้ ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ.. สัมมาอาชีวะ ไม่ควรค้าเครื่องฆ่าสัตว์ ไม่ควรค้าพวกเบียดพวกอะไรนี้เราไม่ควรค้า

นี่อย่างนี้เราเลือกได้ไง ถ้าเราทำธุรกิจเราเลือกได้ใช่ไหม แต่ถ้าเราเกิดมาในสังคมนั้นล่ะ เราเกิดมาในบ้านนั้นล่ะเราจะทำอย่างไร เพราะว่าโลกกับธรรมมันอยู่ด้วยกัน โลกกับธรรมนะ ถ้าอย่างนั้นแล้วเราหาทางออกของเราเอง นี่พูดถึงสัมมาอาชีวะ พระพุทธเจ้าบอกว่าให้เลือกตั้งแต่เริ่มต้นเลย

ฉะนั้นอย่างที่เราเข้าไปทำงาน คนมันมีหยาบมันมีละเอียดแตกต่างกันนะ ถ้าคนหยาบ คนหยาบเขามองไม่เห็นเรื่องอย่างนี้เลย แต่ถ้าคนละเอียด เห็นไหม เพราะกรณีนี้เพราะหลวงตาเคยมาพูดที่โพธาราม ท่านเล่าให้ฟังเองว่าอธิบดีกรมประมงมาถามปัญหาท่าน เพราะว่ามันเป็นปัญหานั้น มันเป็นปัญหาว่าศีล ๕ นี่ห้ามฆ่าสัตว์ ห้ามกระทำสิ่งต่างๆ แต่ธุรกิจสัตว์น้ำที่มันส่งออก เมื่อก่อนเป็นอันดับ ๒ ของประเทศ เขาบอกว่าถ้าอย่างนั้นปั๊มน้ำก็ไม่ทำด้วยความมั่นคง

หลวงตาบอกว่าให้เรานี้ไปสร้างบ้านอยู่ในป่าช้าได้ไหม บอกไม่ได้ ทุกคนก็สร้างบ้านในหมู่บ้านทั้งนั้นแหละ ท่านก็บอกว่าความเจริญบนซากศพของคนอื่น กับความเจริญโดยถูกต้อง มันแตกต่างกันนะ ความเจริญ เห็นไหม ถ้าคนเขาเห็นอย่างนั้น ความเจริญของเขาอย่างนั้น มันก็เรื่องของเขา แต่ถ้าเราจะทำให้ถูกต้องมันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

นี่พูดถึงมันเป็นทางเลือก คนเรามันต้องมีทางเลือก มันมีทางออก ถ้าคนเรามีทางออกนะ กรรมเก่า กรรมใหม่ไง.. กรรมปัจจุบันนี้ อย่างเช่นปัจจุบันนี้ถ้ากรรมเก่าเราว่ากรรมเก่าไม่มีเลย แล้วกรรมปัจจุบันนี้เราไปเจออุบัติเหตุล่ะ นี่ก็คือกรรมใหม่ แต่ถ้าเรามีกรรมเก่ามา เห็นไหม ทำไมอุบัติเหตุต้องมาเกิดที่นี้ล่ะ มันมีกรรมเก่ามาจึงทำให้ประสบอุบัติเหตุ อุบัติเหตุนี้ก็คือกรรม

เขาบอกอุบัติเหตุกับกรรมนี่อันเดียวกันหรือเปล่า เขาบอกเวลาเกิดกรรมนี้เขาบอกไม่ใช่ มันเป็นอุบัติเหตุ ! มันเป็นอุบัติเหตุไม่ใช่กรรม มันเป็นอุบัติเหตุ.. ใช่ ! มันเป็นอุบัติเหตุ แต่ถ้ามีสติสักหน่อยหนึ่ง มีความระมัดระวังสักหน่อยหนึ่ง มันจะเกิดอุบัติเหตุไหมล่ะ เรานี้เป็นคนทีระมัดระวังมาตลอดเวลาเลย แต่วันนี้ทำไมต้องมาผลอให้มันมีอุบัติเหตุล่ะ นี่กรรมของคนมันมีซับซ้อนมา

ฉะนั้นเราจะบอกว่า ในปัจจุบันนี้เราจะเลือกให้มันสะอาดบริสุทธิ์ทั้งหมดเลยนี้ มันไม่ใช่ที่เราเกิดมาทุกคนเป็นเหมือนผ้าขาว แล้วมาปัจจุบันนี้ต่างคนต่างเป็นผ้าขาวหมด เราก็เลือกอะไรก็ได้ใช่ไหม แต่เราเกิดมาจากกรรม นี่มันแตกต่างหลากหลายไง ถ้ากรรมคนที่มาดีมันก็ดี เกิดมาเห็นใหม่ สัมมาอาชีวะเลย พ่อแม่ทำสิ่งที่ถูกต้องดีงามหมดเลย แล้วก็ชักชวนลูกไปทางที่ดีหมดเลย ถ้าเราเกิดมาเจอสถานะแบบนั้นล่ะ

มันมี กรณีอย่างนี้มันมีมากในพระไตรปิฎก นกแขกเต้า.. นกแขกเต้ามันมีคู่แฝด คู่แฝดใช่ไหม แล้วมันเกิดมา ๒ ตัว ตัวหนึ่งฤทธิชีไพรเอาไปเลี้ยง อีกตัวหนึ่งโจรเอาไปเลี้ยง นี่นิสัยมันไปคนละเรื่องเลย ไอ้ตัวที่ฤทธิเอาไปเลี้ยงก็เป็นนิสัยผู้ทรงศีล ไอ้ตัวที่โจรเอาไปเลี้ยงมันเป็นคนคู่คั่นทางให้โจร มันไปคนละทางเลย

มันมีในพระไตรปิฎกนี่นะมันมี เวลาพระพุทธเจ้าพูดถึงเรื่องสิ่งใด มันมีที่มาที่ไป พระพุทธเจ้านี้บุพเพนิวาสานุสติญาณ เห็นการที่สร้างอะไรมา แล้วจะมาประสบผลอย่างไรเลย ฉะนั้นพอท่านพูดอย่างนั้นปั๊บ นี่เวลามีปัญหาพระจะมาถาม พระพุทธเจ้าจะบอกว่ามันเป็นเพราะเหตุนี้ มันเป็นเพราะเหตุนี้

ฉะนั้นย้อนกลับมาที่ว่าในชีวิตปัจจุบันของเรานี้มันมาจากอะไร มันมาจากอะไร แล้วนี่อันนี้เราไม่พูดถึง เราไม่พูดถึงหมายถึงว่าอดีต ประวัติศาสตร์เราไม่ต้องไปพูดถึง เราไม่ไปแก้อะไรมันหรอก ประวัติศาสตร์เราไม่เคยคิดแก้ไข แต่ประวัติศาสตร์นี้ เรามาจากประวัติศาสตร์ใด มันมีที่มาใด นี่ประวัติศาสตร์มันมีที่มาของเราใช่ไหม ถ้าเรามีที่มาอย่างเรานี้พอมาแล้ว มาเจอปัจจุบันนี้เราจะแก้ไขอย่างไร

ถ้าแก้ไขอย่างไรนี้มันถึงว่า ถ้าที่มานี้มันทำให้เราแบบว่ามันรุนแรง เราก็ต้องมีความเข้มแข็ง เพราะว่าความรู้สึกความนึกคิดของเรานี้มันต่ำต้อยกว่าคนอื่น แต่ถ้าคนนี้ที่มาเขาเข้มแข็ง เขามาที่ดี ความรู้สึกความนึกคิดของเขาก็แตกต่างกันไป

ฉะนั้นเรื่องที่ว่า เราจะไปบอกว่าให้บริษัทธุรกิจในโลกนี้สะอาดบริสุทธิ์หมดเลย หรือถูกต้องดีงามหมดเลย หรือเราต้องไปอยู่ในสิ่งที่เป็นธุรกิจที่บริสุทธิ์หมดเลยนี้มันจะเป็นไปได้อย่างไร เพราะเราบวชใหม่ๆ เราก็ไม่ค่อยเข้าใจหรอก ทีนี้พอเวลาเรามาจากอีสานมันมีพระมาด้วยใจ เขามาเห็นที่บ้าน เพราะที่บ้านมันทำเส้นก๋วยเตี๋ยวใจ เขาบอกบ้านมิ่งดีเนาะ สัมมาอาชีวะวะ กูก็ยังงงเลย เราคิดไม่ถึงนะ คือว่ามันเป็นข้าว มันเป็นแป้ง

มันทำเป็นอย่างนั้นไป เวลาเขาไปดูเขาพูดนี้เราแปลกใจ ถ้ามันเป็น ไอ้มันมันอยู่ที่ว่าเราเลือกไม่ได้ แต่ในปัจจุบันนี้เราจะเลือกได้

นี่พูดถึงว่าการถือศีลต้องใช้ปัญญาะ !

ถาม : ๓. ถือศีลต้องไม่ซื้อหุ้นในธุรกิจที่ผิดศีลด้วยใช่ไหมครับ

หลวงพ่ : ไอ้การซื้อหุ้นนี่นะเป็นการลงทุน เพราะเรื่องการลงทุนนี่นะ เรื่องทำธุรกิจกับความผิดศีล ความผิดศีลมันอยู่ที่ว่าใจของคนสะอาดนะ มันมีอยู่ลูกศิษย์คนหนึ่งเขาเล่าให้ฟังนะ เขาว่าเขาเป็นข้าราชการผู้ใหญ่ เขาบอกว่าเขาไม่เคยวิ่งเต้นอะไรเลย.. แปลกนะเขาพูดเองว่าเขาไม่เคยวิ่งเต้นอะไรเลย แล้วถึงเวลาจะมีการโยกย้ายนี้มันบังเอิญนะบังเอิญว่าจะมีนาย ก. กับนาย ข. นี่จะวิ่งเต้นมาคู่หนึ่ง เขาจะแข่งขันกันมา สุดท้ายแล้วเขาไม่ต้องทำอะไรเลยนะ เขาเป็นตาอยู่ทุกทีเลย

แปลกมากนะ เขาบอกเขาพูดด้วยสัจจริงว่าเขาไปทำงานเขาไปทำงานสุดความสามารถเขานั้นแหละ แต่เขาไม่เคยไปวิ่งเต้นเรื่องอะไรที่ว่าโดยการวิ่งเต้นของเขา แต่พอมันมีปัญหาขึ้นมามันจะมีตาอินกับตานา ทุกทีมันจะมีตาอินกับตานาเขาแข่งขันกัน พอเขาแข่งขันปีบนะ มันลงไม่ได้นะมาลงที่ตาอยู่ทุกทีเลย

นี่เขาพูดของเขา แต่ในความรู้สึกรึของเราสิ เราว่าคนนี่แปลก คนนี้แสดงว่าเขาสร้างบุญของเขามาดี.. เขาสร้างบุญของเขามาดี เพราะธรรมดาคนเรานี้หน้าที่การงานใครก็อยากเจริญทุกคนแหละ ใครไม่อยากจะ ก็อยากได้ทั้งนั้นแหละ อยากได้แต่ไม่ถึงกับทำนอกกติกา คือไปวิ่งเต้นเขาไม่เคยทำ แต่อยากได้ไหม.. อยาก แต่ไปทำอย่างนั้นไม่ทำ แต่บังเอิญคนอื่นเขาไปแข่งขันกัน พอไปแข่งขันกันแล้วก็มาตกที่เขา

นี่พูดถึงว่ามันได้มาเอง มันได้มาเองนะ แต่ถ้าเราจะลงทุน เราจะซื้อหุ้นนี้ต้องไม่ใช่ที่ผิดศีลด้วยใช่ไหมครับ.. ไอ้มันมันอยู่ที่เราเลือก เห็นไหม มันหยาบกว่าคนที่เขาพูดเมื่อคืนที่บอกว่า เขาทำดีของเขา พอเขาทำดีของเขา นี่เราเชื่อมั่นของเรา พอเชื่อมั่นของเราแล้วผลมันต้องให้ผลตามนั้น ถ้าให้ผลตามนั้น นี่ได้ก็ได้ ไม่ได้ก็ไม่ใช่เวลาของเรา

แต่ถ้าเราเป็นคนที่ไม่ขาดแคลน เราเป็นคนที่ยึดติด เราทำคุณงามความดีของเราเพื่อความดีของเรา พอยังไม่ได้ความดีของเราเนี่ยเราทุกข์มากเลย แต่คนอื่นเขาทำความดีของ

เขาเพื่อความดีนะ ถ้าเขายังไม่ถึงวาระของเขา เขาก็ไม่ตื่นตื่น แต่ถ้าเมื่อไรถึงวาระของเขา นี่ความดีของเขาให้ผลเขา เห็นไหม เราไม่บกพร่องใจ ถ้าเราไม่บกพร่องมันจะเป็นอย่างนั้นไป

นี่พูดถึงการถือศีลนะ อันนี้สิมันจะมี เพราะศีลมันถึงมีการภาวนา !

ถาม : ๓๐๖. กามราคะกับกายราคะ (นี่คำถามนะ) เรื่อง “กามราคะกับกายราคะ อันเดียวกันหรือเปล่าครับ อันเดียวกันไหมครับ”

ทำไมผมมองไม่เห็นความยึดมั่นถือมั่นในกายสังขาร ของสวของงาม โดยเฉพาะรูปกายของอิสตรี ทั้งสีสัน วรรณะ และความรู้สึก บางครั้งผมรู้สึกเหมือนกับว่าผมเองที่ เป็นผู้สร้างจินตนาการว่ามันสวย มันดี มันสุข มันน่าสนใจ ผมไม่อาจจะสร้างสติเพื่อพิจารณาธรรมอย่างนี้ได้เลย นั่นเป็นเพราะว่ากรรมของผมยังไม่หมดใจใหม่ครับ สิ่งที่ผมกระทำยังต้องกระทำต่อไปอีกใจใหม่ครับ จึงไม่สามารถละมันทิ้งได้ ผมมีความอยาก และไม่ยอมมีความกำหนัดในกามที่เกิดจากกายสังขารของมนุษย์ นั่นเพราะอะไรครับ

ความไม่สนใจ ความสุขนั้นมีอยู่ แต่ความไม่สนใจในความงาม ในรูป ในขันธุ์ไม่มีเลย ผมควรพิจารณาอย่างไร ควรเริ่มต้นใหม่หรือแก้ไขอย่างไร

วันนี้ผมรู้ว่ามันทุกขณะที่ต้องไปรู้สึกอย่างนั้น และตอนนี้ผมเริ่มรู้แล้วว่าเรานี้โง่เหลือเกิน โง่งจนไม่อาจก้าวข้ามสิ่งเหล่านี้ไปได้ กราบขอบพระคุณ

หลวงพ่ : นี่เขาถามปัญหา ปัญหาของเขาที่เขาพยายามจะพิจารณากามราคะ เห็นไหม เขาถามว่ากามราคะกับกายราคะนี้มันอันเดียวกันหรือเปล่า..

เพราะคนภาวนาแล้วมันก็อยากจะพ้นทุกข์ อยากจะทำอะไรให้มันพัฒนาของมัน เป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป แต่พอภาวนาไปแล้วนี้ทำไมผมไม่เห็น ไม่รู้ ไม่เข้าใจ.. นี่สิ่งนี้เป็นทุกขณะ คือคำถามนี้เป็นคำถามกำปั้นทุบดิน คืออยากพ้นทุกข์แต่ไม่รู้จะไปทางไหน อยากจะตัดกามราคะ กามราคะกับกายราคะนี้เป็นอันเดียวกันหรือเปล่า อยากจะชนะมัน อยากจะฆ่ากิเลส แต่ไม่รู้ว่าจะฆ่าที่ไหน แล้วฆ่าอย่างไร.. นี่ใจคำถามถึงบอกว่า เวลา

ผมภาวนาไปแล้ว เห็นไหม ถ้าภาวนาไปแล้วนี่มันเหมือนกับไม่รู้รู้อะไรเลย นี่มันไม่ใช่
ธรรมะไง

นี่ใจถือศีลใช่ไหม พอถือศีลแล้วมันมีปัญหาขึ้นมา มีปัญหาขึ้นมาเป็นชั้นเป็น
ตอนขึ้นมา พอเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมาที่ศีล สมาธิ ปัญญา.. พอมีศีลทำให้จิตใจมันสงบ
พอจิตมันสงบนะมันก็เหมือนว่าเรามีอาวุธ เรามีมีด มีพริก มีสิ่งใดที่จะเอาไปทำให้มัน
ประสบผลสำเร็จได้ แต่เราบอกว่าเราถือศีลใช่ไหม เราก็เริ่มภาวนาของเราละ แล้วก็เวียน
หายกันไปหมดเลย

“ทำไมผมไม่เห็นความยึดมั่นถือมั่นของสังขาร.. ทำไมผมมองไม่เห็นความยึดมั่น
ถือมั่นของสังขาร ของสวयของงาม โดยเฉพาะรูปร่างของสตรี ทั้งสีสัน วรรณะใน
ความรู้สึก บางครั้งผมรู้สึกเหมือนกับว่าผมเองที่ เป็นผู้สร้างจินตนาการว่ามันสวยงาม”

นี่เวลาเขาเห็นมันเห็นหายใช่ไหม อย่างเช่นเราสร้างจินตนาการแล้วรับรู้มัน
อารมณ์หายๆ ถ้าสติมันทันมันก็จบ พอมันจบแล้วทำอย่างไรต่อไปละ ทำอะไรกัน
ต่อไป.. นี่ไงถ้าเราจะทำต่อไปได้มันต้องให้จิตลึกกว่านั้น คำว่าลึกกว่านั้นคือมันต้องมี
สมาธิ มีสมาธิมันจะมองเห็น มันจะมีสมาธิ

คิด สมาธิ ปัญญา ! สมาธิ เห็นไหม วิปัสสนาคือจิตสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา
เห็นจิต เห็นธรรมโดยสังขาร ถ้าโดยสังขารนี้มันก็จะเห็นโดยความเป็นจริง แต่
ความคิดความรู้สึกของเรามันเป็นโลกีย์ปัญญา เป็นปัญญาที่ศึกษา ปัญญาที่เข้าใจมา
ปัญญาที่ศึกษาธรรมมา เห็นไหม นี่ว่าจิตสงบแล้วพิจารณากาย พอพิจารณากาย พิจารณา
กายผ่านกายแล้วก็เป็นโสดาบัน ใครมาก็พิจารณากาย พุคเป็นวิทยาศาสตร์ใจ พุคเป็น
สูตรสำเร็จใจ

จิตสงบแล้วพิจารณากายสิ สติปัญฐาน ๔ สิ เราถึงบอกว่าสติปัญฐาน ๔ ความจริง
มันไม่มี ไม่มีเพราะอะไร ไม่มีเพราะจิตมันไม่สงบ ไม่มีเพราะมันไม่มีผู้กระทำ แต่มันมี
โดยวิทยาศาสตร์ มีโดยตำราใจ นี่สติปัญฐาน ๔ นะ พุทโธ พุทโธนี่เป็นสมณะ นี่พวกนี้ไม่
มีปัญหาหรอก แต่ถ้าใช้ปัญญามันจะเป็นสติปัญฐาน ๔ สติปัญฐาน ๔ ของใคร

ถ้าสติปัญญา ๔ ก็นี้ไง พอมันทำจบแล้วอะไรต่ออะไร ก็ผมไม่รู้ไม่เห็น จบแล้วก็คือ จบแล้ว เพราะอะไร เพราะมันไม่มีที่ไปที่ไป ไม่มีรากเหง้า ไม่มีต้นข้าว ไม่มีบัญชี ถ้าจิต มันสงบเข้าไป มันสงบลงสู่จิต.. สู่จิตนั้นคือตัวรากเหง้า ภาวสวะคือภพ ! ปฏิสนธิจิต.. ปฏิสนธิจิตเกิดเป็นมนุษย์ ปฏิสนธิจิตเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหมต่างๆ

ปฏิสนธิจิตคือรากเหง้าคือต้นข้าว ถ้าจิตสงบมาสู่ต้นข้าวนี้ สลิลตรวจสอบได้ เงิน โอนไปที่ไหน เงินของใคร ใครโกงใคร เดี่ยวตรวจสอบหมด ถ้ามันเป็นความจริง ตรวจสอบได้หมด ถ้าตรวจสอบได้หมดมันก็ชำระกิเลสได้.. นี่เงินโอนไปโอนมา โอน กันไปไม่มีสลิล ไม่มีต้นข้าว มันเป็นการคอร์ปชั่น คอร์ปชั่นธรรมชาติ คอร์ปชั่นของ พระพุทธเจ้า มันก็เลยบอกว่านี่ว่างๆ สบายๆ นี่ไงมันไม่มีสลิล มันไม่มีการโอนเข้าโอน ออก มันไม่มีการไปมา แล้วมันกึ่งอยู่ที่นี่

กามราคะกับกายราคะเลยนะ เขาคิดว่ากายราคะ.. คือความคิดวิทยาศาสตร์ใน ความคิดวิทยาศาสตร์ว่าถ้าเป็นกายราคะคือเพศตรงข้าม คือหญิงกับชายนั่นคือราคะ แต่ เขาไม่ได้บอกว่าใจกูเป็นราคะ ไม่ใช่ร่างกายนั้นเป็นราคะ ร่างกายนั้นเป็นสิทธิของเขา

พระพุทธเจ้าบอกว่ากิเลสนะไม่ใช่อยู่ที่รูป รส กลิ่น เสียง ไม่ใช่กิเลส สรรพสิ่งใน โลกนี้ไม่ใช่กิเลส ไม่มีอะไรเป็นกิเลสเลย กิเลสคือความไม่รู้ คืออวิชชาที่ใจนี้เท่านั้น ไม่ใช่ผู้หญิงเป็นกิเลส ไม่ใช่ผู้ชายเป็นกิเลส ผู้ชายก็เป็นผู้ชาย ผู้หญิงก็เป็นผู้หญิงมันเกี่ยว อะไรกัน ผู้ชายเขาก็เป็นผู้ชายใช่ไหม ผู้หญิงเขาก็เป็นผู้หญิงใช่ไหม เขาเป็นกิเลสหรือ

ตัวเขาเป็นกิเลสกับใจเขาแต่เขาไม่เป็นกิเลสกับเราหรือ เขาไม่ได้เป็นกิเลสให้ เราไปฟุ้งซ่านถึงเขาหรือ เขาไม่รู้จะไรกับเราหรือ ผู้หญิงมันเดินผ่านไป แล้วผู้หญิงมัน กลับบ้านนอนแล้วเราเพิ่งคิดได้ แหม.. ผู้หญิงคนนี้สวย สวย.. นี่ไอ้ความคิดได้นั้นคือ กิเลส ไอ้ผู้หญิงที่มันผ่านไปแล้วมันไม่ใช่กิเลส

ฉะนั้นกายราคะไม่มี ! กายราคะไม่มี มีแต่กามราคะ.. กายก็คือวัตถุอันหนึ่ง กาย เป็นวัตถุอันหนึ่ง แต่นั่นด้วยความเห็นวิทยาศาสตร์ใน เห็นใหม่ วิทยาศาสตร์พิจารณา กายๆ แล้วพิจารณาไปแล้วก็จะเป็นโสดาบัน แล้วก็คนบอกพิจารณากายแล้วนะผ่านกาย เราเดินผ่านป่าช้านี้กูเดินผ่านศพเยอะแยะเลย กายเป็นร้อยๆ กาย ผ่านมาแล้วได้อะไร.. ไม่ได้อะไรหรือ ไม่ได้อะไรเพราะอะไรรู้ไหม ไม่ได้อะไรเพราะว่าไม่ใช่ภาคปฏิบัติ

ปริยัติ ปฏิบัติ ! ปริยัติคือการศึกษา ปริยัติคือวิทยาศาสตร์ เราศึกษาธรรมะ พระพุทธเจ้า ศึกษาแล้วก็คือการศึกษา แต่ในการปฏิบัติ เห็นไหม เป็นการพิสูจน์ ตรวจสอบ.. ฉะนั้นสิ่งที่ว่านี่ สิ่งต่างๆ เขาพูดเองหมดคนะ

“สิ่งต่างๆ นี่มันเหมือนผมเองที่ เป็นผู้จินตนาการว่ามันสวย มันดี มันสุข มัน น่าสนใจ ผมไม่อาจสร้างสติเพื่อพิจารณาธรรมอย่างนี้ได้เลย”

นี่ผมไม่อาจสร้าง ! สร้างไม่มี การสร้างนี่คือการฝึก บางทีเราบอกว่าลองสร้าง ขึ้นมา สติต้องสร้างขึ้นมา สมาธิต้อง.. คำว่าสร้างของเรานี้มันเป็นเขาเรียกว่าสารตั้ง ต้น มันเป็นตัวนำ พอเรามีการสร้างว่าเราต้องการสติ เราฝึกหัดสติจนมันเป็นตัวมันเอง ไม่ใช่การสร้าง ไม่ใช่สารตั้งต้น มันเป็นสติ ทำสมาธิเราก็พยายามตั้งสติให้มันเป็นสมาธิ นี้สารตั้งต้น.. ถ้าไม่มีสารตั้งต้นเราจะไปประกอบสิ่งนั้นขึ้นมาไม่ได้

คำว่าสารตั้งต้น เห็นไหม เวลาพิจารณากาย ถ้าจิตเราสงบแล้วเห็นกายไม่ได้ เรา ต้องรำพึงถึงกายขึ้นมา นึกเอา ! นึกเอาในสมาธิ นึกเอาขึ้นมา จนมีความชำนาญแล้ว ไม่ใช่นึก พอมีความชำนาญแล้วถ้านึกนะมันเป็นสัญญา แต่พอเราฝึกหัดจนมันขึ้นมาเป็น ความจริงแล้ว พอตั้งเป็นกายขึ้นมาพิจารณามันจะละลายไป มันจะเน่ามันจะเปื่อยผุพัง ของมันไป ตามแต่กำลังของจิตที่มีกำลัง นี่เป็นข้อเท็จจริง

นี่สติปัญญา ๔ เกิดตรงนี้ ! เกิดตรงจิตมันสงบแล้ว พิจารณาเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมด้วยข้อเท็จจริง.. แล้วข้อเท็จจริงนี้ เห็นไหม เวลาเรัดม้มน้ำเราทำอาหาร เวลามันโดนความร้อนนี้อาหารมันจะสุกไหม เราทำอาหารนี้อาหารจะสุก

ตบะธรรมมันมี สติมันมี สมาธิมันมี เวลามันพิจารณาของมันไปด้วยตบะธรรม มันมีพลังงานของมัน พลังงานตัวนี้มันทำให้เกิดเป็นอสุภะ พอเป็นอสุภะนี้มันจะแปร สภาพของมันไป แล้วผู้ดู ผู้รู้ ผู้เห็นคือใคร ก็คือตัวจิต ถ้าตัวจิตมันมีการกระทำแบบนั้น นี่ คือการกระทำแบบนั้นมันถึงจะเป็นภาคปฏิบัติ ฉะนั้นการปฏิบัติมันต้องมีพื้นฐานใจ

ทีบอกว่คำว่าต้องมีสารตั้งต้น โอ๊ย.. อย่างนี้มันก็นึกเอานะสิ.. ถ้ามันเป็นกิเลสมัน นึกเอาอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นความจริงมันไม่ใช่นึกเอา มันฝึกจนมันเป็นจริงขึ้นมา พอเป็นจริง ขึ้นมานี้เป็นสันติภูมิจิโ เป็นปัจเจกตั้ง ไม่ได้เชื่อใคร.. พระพุทธเจ้าบอกไม่ให้เชื่อใคร ไม่ให้เชื่อพระพุทธเจ้า ! ไม่ให้เชื่ออาจารย์ที่สอน ! ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ให้ปฏิบัติขึ้นมา

ให้มันเป็นจริงขึ้นมา ให้เชื่ออันนั้นเป็นปัจจัยตั้ง อันที่รู้ที่เห็นนั้นเป็นปัจจัยตั้งขึ้นมา.. นี้ คำว่าเป็นปัจจัยตั้งขึ้นมา สิ่งนั้นต่างหากมันถึงเป็นสันตภิฎฐิโก นี่มันถึงจะชำระกิเลสโดย ใจดวงนั้น

ฉะนั้นสิ่งที่เขาถามมา “ถามราคากับกายราคะนี้ให้ทำอะไร.. ความสนใจนี้เขา บอกว่าทุกข์มากนะ ความไม่สนใจความสุขนั้นมีอยู่ แต่ความไม่สนใจในความสวยงาม ในรูปในขันธุ์ไม่มีเลย ควรจะพิจารณาต่อไป”

คำว่าไม่มีเลยนี้มันแบบว่ามันว่าง มันว่างคือมันว่าง มันว่างนี้มันไม่รู้ว่าใครวาง ใครใจ แต่ถ้าเป็นความจริง ถ้ามันมีสตินะ มันมีตัวเรานี่เราเป็นผู้ทำงาน ทำงานจบแล้วมัน ปล่อยวางโดยที่ว่าการพิจารณากาย พิจารณาอายจนมันรวมลงมันขาดนะ กายเป็นกาย จิต เป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์.. กายเป็นไป กายแยกออกไป จิตมันแยกออกไป ทุกข์มันแยก ออกไป จิตรวมลงสู่! จิตรวมลงสู่! เห็นไหม หลวงตาพูดประจำ “เวลาเป็น โสคาบันนี่นะ เวลากายกับจิตมันแยกออกจากกันนี่อย่างคนละทวีปเลย เหมือนกับยุโรปกับเอเชียนี้มัน แยกออกจากกันเลย”

นี่มันแยกออกจากกัน มันรวมลง พอรวมลงนี่กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็น ทุกข์ แล้วอะไรรวมลงล่ะ.. จิตเป็นจิตแล้ว สิ่งที่รวมลงคืออะไรล่ะ แล้วรวมลงสู่ฐานของ มัน ชำระของมันแล้วตั้งโยชน์ขาด ๓ ตัวแล้ว แล้วมันเหลืออะไรล่ะ ! มันเหลืออะไร มัน เป็นอย่างไร มันเป็นเช่นใด

นี่ผู้ภาวนาเป็น ครูบาอาจารย์ท่านภาวนาเป็นของท่าน ท่านจะรู้ของท่านหมดล่ะ.. คำว่ารู้ของท่านนะ มันพิจารณาของมันไปแล้วมันจะเป็นตามความจริงของมัน ถ้าเป็น ความจริงของมัน นี่ความจริงคือความจริง ความจริงมีหนึ่งเดียว อริยสัจมีอันเดียว ใครพูด ก็เหมือนกัน พระพุทธเจ้าพูดหรือใครจะพูด พระศรีอริยเมตไตรยจะมาพูดก็อันนี้แหละ อันเดียวกัน ทุกคนจะรู้เหมือนกัน แล้วพิสูจน์ได้เหมือนกัน แต่ถ้าคนไม่รู้ จำอย่างไรก็พูด ไม่ได้

เวลาพูดมันเป็นวิทยาศาสตร์นี่พูดสำเร็จเลย กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ ! กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์แล้วเป็นอย่างไรล่ะ ก็กายเป็นกายแล้วทำอย่างไร ล่ะ.. ตอบไม่ได้หรือ ตอบไม่ได้เพราะอะไร เพราะของไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นตอบไม่ได้

แต่ถ้าของเคยรู้เคยเห็นนะเวลาทำไปแล้วมันจะพัฒนาการของมัน ไม่ใช่ว่าพอจิตสงบแล้วพิจารณากายสิ พอจิตสงบแล้วพิจารณากายสิ ไครมาก็พูดอย่างนี้ว่าพอจิตสงบแล้วพิจารณากายสิ แล้วพิจารณาอย่างไรละ ก็พิจารณาแบบวิทยาศาสตร์ไง พิจารณาแบบคูหนังสือสารคดีพอทำหนังสือจบก็คือจบ แล้วเป็นอะไรละ พอหนังสือจบแล้วก็ต่างคนต่างกลับบ้านใช่ไหม ก็เลยยังท่วมหัวอยู่ ไม่รู้จะทำอย่างไรต่อ ก็ทำแบบวิทยาศาสตร์ไง

แต่ถ้าเป็นจริงหนังสือจบแล้ว หนังสือจบแล้วเราเป็นอะไรละ มันเหลืออะไรละ เราไม่รู้อะไรละ เราเข้าใจอะไร แล้วเราทำอย่างไรได้ ถ้ายังไม่ได้อะไรแสดงว่าเรายังไม่รู้จริงไหม เราก็ต้องทำใหม่ ทำซ้ำๆ จนกว่าเราจะเข้าใจได้หมด เราจะปล่อยวางได้หมด.. ถ้าเราปล่อยวางได้หมด เราอธิบายได้หมด อันนั้นถึงจะเป็นได้

เราจะบอกว่าสิ่งที่ทำมา สิ่งที่ว่าการพิจารณากามราคะกับกายราคะมันพิจารณาโดยวิทยาศาสตร์โดยโลก แต่ถ้าเป็นความจริงต้องพยายามปัญญาอบรมสมาธิ หรือคำบริกรรมให้จิตสงบเข้ามา พอจิตสงบเข้ามาแล้วนี่ที่ว่าพอมันปล่อยวางหมด มันเบลอหมด นี่มันปล่อยวางหมดเลย ทำอะไรไม่ได้ กำหนดอะไรไม่ได้เลย นั่นคือไม่มีอะไรเลย เพราะไม่มีสติ.. ถ้ามีสติ สมาธิก็เป็นสมาธิ ปัญญาก็เป็นปัญญา.. เพราะมีสติ สมาธิถึงเป็นสัมมาสมาธิ พอสัมมาสมาธิออกไปพิจารณากายมันถึงเป็นวิปัสสนา แต่ถ้าไม่มีสมาธิพิจารณากายมันเป็นโลกีย์ปัญญา มันเป็นปัญญาแบบวิทยาศาสตร์ ปัญญาแบบโลก

ปัญญาแบบโลกคือปัญญาแบบเราคิดใคร่ครวญให้มันจบกระบวนการไปถึงความคิดรอบหนึ่ง จบแล้วก็คือคิดจบแล้วไง แต่ถ้าพอเราใช้ปัญญาอบรมสมาธิหรือใช้คำบริกรรมพุทธโฆให้จิตสงบเข้ามา ใจตัวจิตนั่นแหละ ใจตัวภวาสวะ ใจตัวภพนี้ปฏิสนธิวิญญูณนั่นละ ใจตัวจิตได้สำนึกนั่นละ มันจะออกไปพิจารณา ออกไปพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม แล้วมันจะสำรอกกายสิ่งที่อยู่ในใจมัน อยู่ในจิตได้สำนึกนั่น อยู่จิตก่อนสำนึกนั่น อยู่ที่ภวาสวะ อยู่ที่จิตเดิมแท้ นั่นคือตัวสังโยชน์

ตัวสังโยชน์ ตัวผูกมัดมันอยู่ที่จิตเดิมแท้ มันไม่ได้อยู่ที่ความคิด ความคิดนี้หยาบมาก พลังงานคือจิตนี้ส่องใส จิตเดิมแท้ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอุปกิเลส คือจิตเดิมแท้ออกมาคิด ออกมาคิดถึงเป็นสังขาร.. สังขาร ความคิด ความปรุงแต่งมันเกิดจากจิต มันไม่ใช่จิต แล้วไปคิดกันอยู่ที่ความคิด ความคิดเกิดขึ้นแล้วก็ดับที่ความคิด ใจ

จิตได้สำนึกนั้นมันนอนตึกินอยู่นั้นสบายมากเลย มันบอกว่าชาวพุทธนี้โคตรโง่เลย ปฏิบัติโง่ๆ เลย ปฏิบัติที่ความคิดเลย ไม่ได้ปฏิบัติที่จิต

นี่กิเลสมันหัวเราะเยาะ มันชี้หัวอยู่ นี่เพราะอะไร เพราะคิดแบบวิทยาศาสตร์ คิดแบบปริยัติ คิดแบบการศึกษา ไม่ได้ปฏิบัติตามข้อเท็จจริง ถ้าปฏิบัติตามข้อเท็จจริง จิตสงบเข้ามา จิตไม่สงบกับจิตสงบมันก็ต่างกัน ก็รู้แล้วว่าอันนี้สงบ อันนี้ไม่สงบ พอจิตสงบแล้วออกใช้ปัญญา มันจะรู้เลยว่าปัญญาที่เป็น โลภียปัญญา

“โลภียปัญญาคือปัญญาอบรมสมาธิ โลกุตตรปัญญาคือปัญญาฆ่ากิเลส”

โลภียปัญญากับโลกุตตรปัญญาแตกต่างกันอย่างใด.. ความแตกต่างอันนี้มันเกิดมาจากไหน มันเกิดจากจิตสงบโดยภาคปฏิบัติที่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ เป็นคนตอกย้ำ มันตอกย้ำเพราะอะไร มันตอกย้ำเพราะท่านปฏิบัติมาแล้ว ท่านผ่านกิเลสมาแล้ว ไอ้เราไม่เคยทำ ไอ้เราเข้าไปก็อปปีมา ไปเอาแบบอย่างมา แล้วก็มาทำ

ผมวางหมดแล้ว ไม่รู้จะทำอย่างไรต่อ ก็เลยเข้าใจว่า กายราคะมีหรือเปล่า.. ไม่ใช่ ! มันไม่มีประสบการณ์จริงใจ แต่ประสบการณ์นี้เป็นประสบการณ์ ถ้าอย่างนี้มันมีสุขตมยปัญญา.. นี่คือจิตตมยปัญญา คือจิตตนาการด้วยเรา แต่ถ้าเป็นภวานามยปัญญานี้มันจะไปอีกชั้นหนึ่ง

นี่โง่โง่ เห็นไหม เราบอกปัญญาคนละมิติ ความรับรู้คนละมิติ.. คนละมิติจริงๆ นะ มิติของสามัญสำนึกเรา นี่มนุษย์ มิติของการปฏิบัติ นี่โง่โง่สมมุติบัญญัติ บัญญัติคือสังขารมของพระพุทธเจ้า เวลามันผ่านพ้นไปแล้วมันจะเป็นธรรมแท้ๆ มันพ้นจากบัญญัติไปด้วย พ้นจากสมมุติ พ้นจากบัญญัติแล้วบอกเป็นวิมุตติ วิมุตตินี้ก็เป็นสมมุติอันหนึ่งเพราะสมมุติว่าวิมุตติโง่ แต่ความจริงมันมีผล ผลคือความจริงอันนั้น แต่ไม่รู้จะพูดอย่างไรก็เลยบอกเป็นวิมุตติ

แล้วเขาบอก เวลาเขาเถียงกันโง่ปริยัติเขาบอกว่าวิมุตติก็สมมุติ วิมุตติที่นี้ก็เอาขึ้นมา.. โง่ ! วิมุตติก็สมมุติ แต่สมมุติว่าวิมุตติโง่ สมมุติว่าวิมุตติโง่ สมมุติว่าเป็นธรรมนะทำไม เพราะมันเป็นธรรมจริงๆ แต่พูดกันไม่ได้โง่โง่ โง่ก็ต่อสมมุติมาคุยกับมึงนี่โง่ ก็เลยสมมุติว่าวิมุตติ

เขาก็บอกว่านี่มันเป็นสมมุติ วิมุติก็เป็นสมมุติ.. ไซ้ ! มันก็เป็นสมมุติ เพราะสมมุติมาเพื่อสื่อความหมายกันไง แต่ผู้ที่เข้าถึงจริงเขารู้จริง.. เขารู้จริงของเขา เขามีเหตุมีผลของเขา เขามีสังขารรองรับความรู้สึกของเขา อันนั้นถึงว่าเป็นการปฏิบัติเนาะ

นี่เขาถามมา เพราะคำถามนี่มันเป็นสองแง่สองง่าม.. สองแง่สองง่ามเพราะอะไร เพราะว่าอย่างนี้เป็นอย่างไร อย่างนี้เป็นอย่างไร ถ้าเราตอบไปแล้วนี่มันก็ตอบแต่คำถามนี้ แต่ที่เราตอบนี่นะเราตอบถึงว่า ที่มาของผู้ปฏิบัติ

ที่มาของการปฏิบัติมันจะมีคำถามนี้ขึ้นมา ถ้ามันมีความจริงคำถามมันจะไปอีกรูปแบบหนึ่ง แต่ถ้าการปฏิบัติเริ่มต้นมา มันเป็นวิทยาศาสตร์หมดมันก็ออกมาเป็นแบบนี้ แล้วถ้าตอบตรงนี้ปั๊บมันก็ครึ่งๆ กลางๆ ไซ้ใหม่ คำตอบอันนี้เลยย้อนกลับไปตั้งแต่เริ่มต้นการปฏิบัติ ตั้งแต่ทำสติ สมาธิ ปัญญา แล้วออกมาเป็นความจริง

อันนี้มันเป็นจินตมยปัญญา จินตนาการของผู้มีกิเลส กิเลสก็เป็นอย่างนี้ แล้วถ้าตอบอันนี้มันก็จะวนอยู่ในนี้แหละ ออกไปไม่ได้หรอก อ้าว.. ปัญญาที่ไซ้แล้ว ว่างก็ปล่อยว่างหมดแล้วกายราคะก็รู้แล้ว กามราคะก็รู้แล้ว แล้วได้อะไรละ.. ถ้าได้ไม่ถามมาหรอก ที่ถามมายังงงอยู่ พองงอยู่เราถึงบอกว่าเริ่มต้นถ้าจะให้ถูกต้องเริ่มต้นกลับมาตั้งสติ ต้องมีปัญญาอบรมสมาธิ หรือมีคำบริกรรมให้จิตสงบ

พอจิตสงบแล้วมันจะมีอาวุช มีธรรมาวุชไปต่อสู่คัดง้างกับกิเลส แล้วถ้าทำลายกิเลสแล้วมันถึงจะเป็นวิมุติ เป็นสังขารเข้าไป เป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป เอวัง